

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКА МІСЬКА РАДА
Департамент економіки і інвестицій
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів
БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ЭКОНОМИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ
Факультет финансов и банковского дела (Беларусь)
ВОЛГОГРАДСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИТЕКТУРНО-СТРОИТЕЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ Кафедра экономической теории и экономической политики (Россия)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
РЕГІОНАЛЬНИЙ ФІЛІАЛ НАЦІОНАЛЬНОГО ІНСТИТУТУ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У М. ЛЬВОВІ
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ
(Грузія)
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю. ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет

МАТЕРІАЛИ

II Міжнародної науково-практичної конференції «СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО- ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ»

1 березня 2013 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2013

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
С91

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного
технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту
України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
І. Ю. Єпіфанова, кандидат економічних наук, доцент.

С91 Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2013. – 368 с.

ISBN 978-966-641-508-3

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на II Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 1 березня 2013 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)

ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори вміщених матеріалів висловлюють свою думку, яка не завжди збігається з позицією редакції. Матеріали подано в авторській редакції.

ISBN 978-966-641-508-3

© Вінницький національний
технічний університет, 2013

сільськогосподарських підприємствах: практичний аспект та проблеми	
Луцак Н. С. Інноваційний розвиток підприємства через модернізаційні процеси	293
Міронова Ю. В., Воєділова Д. Д. Формування моделі ефективності господарської діяльності підприємства	295
Мойсеєнко І. П. Антикризове управління в системі економічної безпеки підприємства	298
Мороз О. О., Белінська С. О. Управління якістю виробництва швидкозаморожених плодоовочевих продуктів	301
Небава М. І., Заворотна Ю. І. Шляхи формування ефективної системи управління оборотними коштами підприємства	304
Опольський О. І. Соціальна політика підприємства як інструмент розвитку його організаційної культури	307
Присяжнюк С. В., Августова О. О. Витрати: облік за національними та міжнародними стандартами	310
Присяжнюк С. В., Коваленко А. О. Оцінка поточних зобов'язань у вітчизняній та міжнародній обліковій практиці	313
Присяжнюк С. В., Нажа А. С. Облік основних засобів за міжнародними та національними стандартами	316
Притула В. І. Програма наставництва як кластерний елемент системи професійного розвитку та навчання персоналу	319
Рудковська О. Л. Джерела фінансування антикризових заходів на підприємстві	322
Рудковська О. Л., Грабчук Г. С. Проблеми в управлінні грошовими потоками підприємства	324
Рудковська О. Л., Кацан В. С. Особливості ефективного використання необоротних активів торговельних підприємств	327
Салип Ю. О. Розрахунок внутрішньогалузевої конкурентоспроможності підприємств	329
Сердюк Т. В., Клопотовська Є. О. Автомобільні шляхи як фактор розвитку автомобільних перевезень	333
Сердюк Т. В., Кравчук Г. В. Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку ОСББ в Україні	336
Сердюк Т. В., Лавровська І. В. Трансакційні витрати в сучасних умовах будівельної діяльності	338
Сінельнік В. В. Формування вартості страхових компаній в сучасних умовах розвитку ринку небанківських фінансових послуг в Україні	341
Стасюк Н. Л., Маковей Т. Ю. Формування капіталу акціонерного товариства в сучасних умовах в Україні	343
Стасюк Н. Л., Трифаненко Ю. В. Управління витратами на промислових підприємствах	346
Стожок Л. Г. Управління соціальними ризиками на підприємстві як механізм забезпечення конкурентоспроможності	349
Фещенко О. М., Літвінов С. О., Андронатій О. І. Аналіз основних проблем управління сучасним підприємством	352
Чалюк П. В., Вакановська А. В. Сучасні тенденції розвитку маркетингової стратегії на підприємстві	354
Черкашина М. В. Теоретичні підходи до оцінки контролю якості продукції	357
Швейкіна Л. Я., Ганзієнко Н. І. ідентифікація моделей економічної поведінки підприємств на прикладі молокопереробної галузі Вінниччини	360
Штовба О. В., Пантоха Дуке Естефанія Паола Якість продукції як засіб підвищення престижу підприємства	363
Яковишина Н. А., Бобошко Т. В. Особливості відображення поточної дебіторської заборгованості у фінансовій звітності	365

відсотками від розміру статутного капіталу. Дооцінка активів та індексація основних засобів акціонерного товариства має впливати на збільшення додаткового капіталу у структурі власного капіталу лише у виключних ситуаціях.

По-третє, створювати та підтримувати значні розміри резервного капіталу акціонерних товариств у всіх галузях економіки.

По-четверте, акціонерним товариствам необхідно створювати резерв по дивідендах. Створення дивідендного резерву є гарантією дотримання обов'язків по виплаті дивідендів перед акціонерами.

Література

1. Кравчук О. М. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / О. М. Кравчук, В. П. Лещук. - К. : Центр учбової літератури, 2010. — 504 с.
2. Бланк И. А. Управление формированием капитала : учеб. пособ. / И. А. Бланк. - К. : НикаЦентр, Эльга, 2000. — 512 с.
3. Кірейцев Г. Г. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. / Г. Г. Кірейцев - К. : ЦУЛ, 2002. — 496 с.
4. Закон України “Про акціонерні товариства” від 17.09.2008 р. N 514-VI.// Режим доступу – <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/514-17>
5. Поддєрьогін А. М. Фінансовий менеджмент : підруч. / А. М. Поддєрьогін. - К. : КНЕУ, 2005.— 536 с.
6. Яремко І. Й. Управління капіталом підприємства: економічний і фінансовий інструментарій: [монографія] / І. Й. Яремко. - Львів : Каменяр, 2006. — 176 с.
7. Чернявська Є.І. Реструктуризація підприємства в умовах трансформаційної економіки: [монографія] / Є. І. Чернявська. – Луганськ: СНУ ім. В.Далія, 2004.-263с.

УДК 338.24.021.8

Стасюк Надія Леонідівна, канд. екон. наук, доцент;
Трифаненко Юлія Володимирівна,
Вінницький національний технічний університет

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Постановка проблеми. На сьогоднішній час діяльність підприємств характеризується загостренням конкурентної боротьби, і тому для успішного функціонування та подальшого розвитку потрібно побудувати ефективну систему управління витратами, що є процесом розроблення і прийняття управлінських рішень за всіма аспектами формування та розподілу їх на підприємстві. Витрати є основним показником діяльності підприємства, і в значній мірі обмежують обсяг прибутку. Також вони формують мінімальну ціну на продукцію і досить сильно впливають на конкурентоспроможність підприємства.

Аналіз основних досліджень та публікацій. Процес управління та аналіз витрат, їх шляхи зниження та оптимізації, методи при розрахунку собівартості продукції за останній час стали предметом уваги та досліджень багатьох фахівців таких як: І.Є.Давидович, Р.Каплан, С.А.Котляров, В.Г.Лебедев, В.М.Панасюк, А.В.Череп, Дж. К.Шим, та багато інших [1 ст.9].

Мета статті - це узагальнення основних підходів щодо управління витратами на промислових підприємствах, а також висвітлення сучасних методів калькулювання собівартості продукції в залежності від різних чинників.

Виклад основного матеріалу. З економічної точки зору витратами називаються внутрішні витрати підприємства при оптимальному варіанті виготовлення продукції

[2].

Бухгалтерське визначення витрат наведено у національних стандартах бухгалтерського обліку, згідно них витратами є зменшення економічних вигод у вигляді вибуття активів або збільшення зобов'язань, які призводять до зменшення власного капіталу (за винятком зменшення капіталу за рахунок його вилучення або розподілення власниками) [3].

Управління витратами є процесом цілеспрямованого формування витрат на підприємстві стосовно їх видів, місць виникнення, та постійного контролю за їх рівнем. Система управління витратами є важливим елементом внутрішнього економічного механізму будь-якого підприємства. Управління витратами має вплив на такі об'єкти планування як: ціна продукції, прибуток, проектно-кошторисна документація, грошові витратні потоки, конкурентоспроможність продукції, трансфертна ціна проміжного продукту, бізнес - план.

Зараз внаслідок мінливості і складності ринкової ситуації багато вітчизняних підприємств, нажаль недостатньо приділяють уваги стратегічним аспектам своєї діяльності, зосереджуючись лише на вирішенні поточних питань. В наслідок цього в управлінському персоналі відсутнє комплексне бачення цілей, політики та стратегій розвитку підприємства, вони не в повній мірі обізнані про сучасні інструменти контролінгу, методи управління витратами, систему бюджетування або не впровадження їх в практичну частину нерідко призводить до неправильності рішень і виникнення кризових ситуацій.

Досить велика кількість господарських операцій, які здійснюються на підприємстві, не дають можливості менеджерам вищих рівнів контролювати безпосередньо ці операції. При таких умовах виникає необхідність розділити організацію на окремі сегменти або підрозділи (так звані центри відповідальності) і в свою чергу дозволити керівникам цих підрозділів діяти самостійно, надаючи більший ступінь незалежності через делегування певних повноважень.

Центром відповідальності називають структурний підрозділ підприємства, менеджер якого несе відповідальність за його діяльність і контролює певні фінансові показники (витрати, прибуток, дохід, рівень інвестицій). Він залучає на вході різні ресурси (трудові, фінансові, матеріальні), в результаті переробки яких на виході отримується продукція або послуги, які надходять до інших центрів відповідальності або в зовнішнє середовище підприємства. Ефективність центра відповідальності визначається двома параметрами: досягненням поставлених цілей та ефективністю використання ресурсів.

Більшість структурних підрозділів підприємства випускають продукцію внутрішньо коопераційного призначення, тобто вони є центрами витрат, а критерій ефективності їх – мінімум понесених витрат.

Розрізняють два види центрів витрат [4]:

1. центр витрат, що нормуються;
2. центр витрат, що не нормуються.

До центру витрат, що нормуються відносять виробничі структурні підрозділи (цехи основного та допоміжного виробництва). Кількість планових використаних ресурсів використаних в даному центрі визначається шляхом нормативів. Значна кількість витрат цього центру є змінними, тобто вони можуть збільшуватись чи зменшуватись відповідно до пропорційного обсягу випуску продукції.

Структурні підрозділи, що займаються адміністративними, фінансовими, маркетинговими та дослідницькими функціями належать до центру витрат, що не нормуються. В цьому центрі вся увага зосереджена в визначенні оптимального рівня витрат. Планування витрат в цих центрах може здійснюватись за допомогою двох

методів:

1. на основі даних минулих років з поправкою на рівень інфляції;
2. так зване «планування з нуля» - є досить трудомістким методом, який дозволяє планувати витрати без досвіду минулих подій.

Зокрема практика діяльності підприємств доводить про те, що витрати центрів затрат, які не нормуються, досить часто є завищеними, і в разі реорганізації даних підрозділів витрати можна суттєво знизити без погіршення якості роботи. Коли розробляється система стимулювання в даних підрозділах передусім необхідно визначити не фінансові критерії ефективності, які залежать від специфіки конкретного підприємства, оскільки вони не випускають конкретну продукцію, а створюють умови для нормальної діяльності підприємства.

Найбільша увага повинна приділятися змісту контрольних звітів. Тобто чим нижчий рівень керівників у службовій ієрархії, тим детальніші повинні бути звіти, і навпаки, чим вище рівень відповідальності менеджера, тим інформація має бути більш стислою і узагальненою.

Облік відповідальності конкретного центру витрат відбувається шляхом вимірювання фактичних показників затрат, порівняння їх з плановим значенням, аналізу відхилень і застосування коригуючих дій, якщо відхилення виявились значними.

Варто зазначити, що в результаті швидкого розвитку науково – технічного прогресу відбулися зміни в структурі собівартості продукції, виникли нові підходи до планування витрат та ціноутворення.

Крім того, внаслідок автоматизації виробничих процесів знижується питома вага затрат праці в собівартості продукції, що призвела до зміни структури собівартості в бік зменшення частки прямих витрат. Також частина витрат, які раніше вважались постійними, на даний час можуть розглядатися за рішенням керівництва як змішані або змінні, тому виникає потреба у застосуванні нових методів обліку і управління затратами.

На підприємствах облік витрат можна організувати різними методами в залежності від способу оцінки витрат характеру виробничого процесу, повноти включення витрат до собівартості продукції.

Залежно від способу оцінки витрат виділяють методи обліку витрат по фактичній і нормативній собівартості. При обліку витрат по фактичній собівартості, величина фактичних витрат знаходиться шляхом множення фактичної ціни використаних ресурсів на їх фактичну кількість. Нормативна система управління витратами являє собою сукупність процедур пов'язаних з планування, нормування, відпуску матеріалів у виробництво, складання внутрішньої звітності, калькулювання собівартості продукції, здійснення економічного аналізу і контролю на основі норм затрат.

За відношенням витрат до технологічного процесу можна виділити позамовний і поопераційний методи обліку витрат. Позамовний метод найчастіше застосовується на підприємствах, що максимально відповідає вимогам споживачів (меблева, поліграфічна тощо).

Поопераційний метод обліку витрат характерний для підприємств, де серійно чи масово виготовляють однорідну продукцію або має місце безперервний виробничий цикл.

Залежно від повноти включення витрат до собівартості продукції облік ведеться по повній або скороченій собівартості. Коли застосовується метод повних витрат до собівартості продукції включаються всі витрати незалежно від їх поділу на прямі чи непрямі і на постійні або змінні.

У сучасних умовах більш ефективним і прогресивним вважається метод обліку

затрат по неповній собівартості, тобто маржинальний метод, за яким на собівартість продукції відносять не всі витрати, а тільки їх частину – змінні витрати. При цьому постійні витрати в собівартість продукції не входять, а відносять їх на зменшення прибутку. Застосування даного методу дозволяє оперативно вивчати взаємозв'язки між обсягом виробництва, витратами і прибутком, а також прогнозувати поведінку витрат при зміні ділової активності підприємства.

Висновок. Досягнення поставлених цілей забезпечується правильно обраними стратегією та тактикою управління підприємства. Управління витратами є важливою функцією управління підприємством, сприяє підвищенню його конкурентоспроможності та отримання запланованих фінансових результатів. Управління витратами займає центральне місце в загальному процесі управління.

Література

1. Пилипенко.О.О. Управління витратами на сучасних підприємствах // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – №12(67). – С. 8-11.
2. Гришко.Н Місце процесу управління витратами в діяльності промислового підприємства // Економіст. – 2006. – №11. – С. 68-69.
3. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
4. Давидов І.Є. Управління витратами. Навч. посіб. / Тернопільська академія народного господарства. – Т.: Економічна думка. 2004. – 228с.

УДК 369

Стожок Людмила Григорівна, канд. екон. наук, доцент,
Інститут економіки та менеджменту,
Відкритий міжнародний університет розвитку людини „Україна”

УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ РИЗИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Прагнення людства до більш справедливого і упорядкованого життя, до більш високих цивілізаційних параметрів, як засвідчує історія, пролягає не тільки через економічну площину, але й через інституційно-правові основи реалізації всіх складових соціальної політики як глобальної, так і окремо взятої держави. Серед низки соціально-політичних проблем людства питання соціального захисту посідають одне з важливих місць і в свою чергу потребують як прикладного, так і наукового супроводження з урахуванням специфіки та особливостей кожної держави.

Однією з найважливішою складовою соціальної політики є обов'язкове страхування соціальних ризиків, механізм якого дозволяє ефективно акумулювати і використовувати фінансові ресурси на соціальний захист працюючих громадян. Відповідно до цього найбільш ефективною системою захисту економічно-активного населення є соціальне страхування в основі функціонування якого покладений принцип розподілу матеріального і фінансового збитку при виникненні страхового випадку.

В сучасних умовах соціально-економічного розвитку України, які характеризуються політичною, економічною і соціальною нестабільністю система управління повинна перш за все включати ефективний механізм управління соціальними ризиками, основними елементами якого є формування інституційних основ діяльності держави, а також комплексна оцінка можливих факторів ризику. Все більше уваги приділяється питанню досягнення оптимального співвідношення між необхідністю надання відповідного рівня соціального захисту і можливістю фінансування даної системи. Важливим є формування такої системи соціального захисту яка б забезпечувала необхідний рівень соціальних гарантій працездатного

Наукове видання

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2013 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. **28,73**
Наклад 150 прим. Зам. № 2013-009

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009